

KURJER WARSZAWSKI

D. 25. Lipca. — Rok 1839.
Czwartek.

№ 194.

Wtorek, Ś. Anna
Pełnia.

W kościele XX. Bernardynów introw do roczną uroczystość Ś. Anny Matki N. MARJI, Patronki tegoż kościoła i Archi-konfraternji, odbywać się będzie Nabożeństwo z odpustem zupełnym, z wystawieniem N. SAKRAMENTU, z kazaniami i procesjami. Również solenne z odpustem Nabożeństwo odbywać się będzie w przyszłą Niedzielę między oktawą tejże Świętej, w kościele Koberki za Praga. — N. PAN raczył udzielić, P. Winic: *Zupełniemu* Nauczycielowi szkoły clementyniej w Grabowie, pensją zł. 500 rocznie i do śmierci. — Pozostały Brat, Fabrykant złota malarskiego, po ś. p. Jerzym Baur, zaprasza krewnych i przyjaciół na eksportację ciała z kaplicy Szpitalu Ewangelickiego, na smętarz Ewangelicki: dziś o godzinę 5 z południa. — Księgarnia Zawadzkiego i Węckiego, odebrała z nowszych dzieł następujące: Miesiąc Maj poświęcony ku czci Najświętszej MARJI, 12°, Lwów 1839, zł. 2 gr. 10. Przyjaciel chrześcijański prawdy, czasopismo teologiczne dla oświecenia i zbudowania Kapłanów najprzód, a potem katolickich Chrześcijan, wydawane w Diecezji Przemyskiej; pracy i pióra wzwanych do tego przez ordynarjat kapłanów. Rocznik VI. 4 zeszyty, Przemysł 1838 zł. 20. Komedje Alex: Hr. Fredra, 8°, Tom I i Hgi, edycja druga poprawna, Lwów 1839, zł. 2 $\frac{1}{2}$. — (Ar. n.) Wdzięczność była jedyną i prawdziwą dla szlachetnie myślących i czułych serc nagrodą, takową powodowani dla Was Szanowni ze wszechmiar wędrowie, W. Fiałkowski Członku Rady lekarskiej i W. Wierzbowski Magistrze medycy i chirur. pozwólcie, chociaż to zapewne skromność waszą obrazi, abyśmy publicznie, niewygasną do zgony naszego wynnrzyli wam wdzięczność, za zwrócenie nam syna niebezpieczną złozonego chorobą, i już bez żadnej prawie będącego nadziei, a tym sposobem i życie uratowali temu, który go jeszcze całkowicie nie użył, i zach-

wali jedyną dla serca rodziców, na teraz pociechę, a kiedyś nawet może starości ich podopieczni. *Wrześniowscy*. — W składzie muzyki G. Sennewalda są do nabycia 2 Mazury wiosenne, skomponowane na pianoforte i ośiarowane W. Pannie Anieli *Wieczśniowskiej*, przez K. L., na dochód Towarzystwa Dobroczynności; cena zł. 1. NB. dla ochrony dzieci od A. R. złożono onegdaj zł. 20. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Zoe*, J. Panna *Daszkiewicz* i J. P. *Panczykowski*; po *Posle tureckim*, J. Panny *Paulina Riwóli*, *Mejer*, *Ptaszka* i J. P. *Maiewski*; po *2ch Guwernerach*, J. P. *Maiewski* i *Panczykowski*. — Jan *Woźniakowski* z Lublina, prowadzący w tym roku Fabryki w dobrach J. W. *Zamojskiego*, i tamże mieszkający nateraz w Gub: Podlas; Ob: Radzyńskim, mieście Włodawie, obok Apteki, wynalazł sposób używania siły, *duga* zwanej, za pomocą której urządza Tartaki, Winda do ciągnięcia najogromniejszych ciężarów, trokowania lin przy promach, i t. p.; Kafary do bicia ciężkich pali, szpunt-pali, i t. p., oraz różne statki wodne; wszystko to bardzo małą siłą ludzką doprowadzić się mogąca do najstabszej. Ktoby więc sobie życzył podobną Maszynę w swych dobrach urządzić, może się zgłosić listownie do podpisanego; zaś ktoby chciał naśladować wynalazcę, z mocy Patentu swobody, zabronionem mieć może.

Z Petersburga. — Generał-Lejtnant *Gołowin*, mianowany Generałem-piechoty. — Między znakomitemi osobami, które dnia 14 bieżącego miesiąca w pałacu Cesarskim w Petersburgu przedstawionemi byli NN. PAŃSTWU, gazety Petersburgskie wymieniają: Cesarsko-Austriackiego Radcę Tajnego i Szambelana Xcia Ludwika *Jabłonowskiego* i Pana *de Brehier* Konsula Jnego Króla Jmci *Francuzów* w Warszawie. — Niemcy. — Hrabia *S. Antire* (S. Oler), Posel francuz: przy dworze wiedeńskim, wyjechał do *Mnichowa*. — 20-letni Syn *Xięcia Soburgskiego*,

21 b. m. został uznany pełnoletnim. — *Kiamil Basza*, Posel turecki przy dworze Pruskim, wyjechał z *Berlina* do *Wrocławia*. — Z *Bolonji* zbiłią urzędownicę pogłoskę, iakoby 10 i 12 z. m., zasły tamże rozruchy.

Anglja. — Posel Szwedzki Hra: *Bierensztier-na* przybył do *Londynu*. — W *Lankszyr* zabrano znaczny zapas broni.

Francja. — 12go b. m. wieczorem, gdy *Parowie* wydali wyrok na więźniów maiowych, żadnemu z słuchaczów wsali nie wolno było oddalić się przed odjazdem *Parów*. Publiczność za salą obgad widziela drugich odjeżdżających nie wiedząc nic o wyroku. — *Reszyl* *Basza* 11 b. m. przybył do *Marsylji*. — *Biskup Algierski* wrócił do *Algieru*, z swojej podróży na prowincji. W *Mostaganem* poświęcił śmętarz muzulmański, a nawet sami Arabowie ubiegali się w ozdabianiu ołtarza i ambony. *Biskup* wszędzie był uprzejmie witany.

Hiszpanja. — Głoszą, iż *Maroto* zdołał tak-że skłonić *Don Karola*, aby wraz z swoją małżonką wyjechał z *Hiszpanji*, a rejeancję zostawił synowi swemu *Xciu Asturji*. Gdyby to sprawdziło się że i *Królowa Krystyna* wyiedzie, położenie końca wojnie domowej, byłoby łatwem do wykonania.

Rozmaitości. *Baiaderki* przybyły do *Wiednia*. — *Tamburini* przed 12 laty był znakomitym tenorystą, z wielkiem powodzeniem na rozmaitych teatrach włoskich drugiego rzędu. Nagle w skutek choroby gardlanej, *Tamburini* cały swój głos utracił. Ani iednego wysokiego tonu nie mógł wydać, tak, iż ujrzał się zmuszonym zawód sceniczny wcale opuścić. Szczęściem było u niego w zapasie nieco oszczędzonych pieniędzy; wyjechałszy przeto do wód, do *Pizy*, zasięgał rady najznakomitszych lekarzy; codziennie, nawet co godzina, głos próbował, lecz nie nie zdołało przywrócić mu iego pięknego, dźwięcznego tenoru. Po 2-letnich daremnych usiłowaniach, rzekł się wcale nadziei głos kiedy odzyskać, i poprzestawał na dawaniu lekcji śpiewu. W tem przyjeżdża *Kompozytor Wakka*

do *Bolonji*, gdzie także żył *Tamburini*. Tenże odwiedza sławnego *Mistrza* i opowiada mu w iak nieszczęśliwym jest stanie. *Wakka* siada do fortepjanu, aby *Tamburiniemu* towarzyszyć do wysokiej arji barytonowej. *Tamburini* nie może wydawać ani iednego tonu. *Kompozytor* daie *Śpiewakowi* rolę „*Figara*” *Rosyniego*. *Tamburini* zaczyna pierwszą wielką arję instrukcyjną dźwięcznym okazałym basem. Łatwo domyślić się, że arja była kilkakroć powtarzana. *Tamburini* upoiony radością, przycisnął *Wakka*g do piersi. *Tamburini* od owej chwili stał się iednym z największych tegoczesnych basistów. Głos iego teraz zyskał ieszcze na obszerności, albowiem również może wydać głębokość czystego basu, iako też wysokość barytonu. Może *Tamburini* po powtórnej utracie głosu, odzyska swój pierwotny tenor? Któż zdoła odgadnąć wewnętrzno-chemiczne przemiany w gardle człowieka? — Dwóch *Powroźników* w *Antwerpji* poszło niedawno o zakład, który z nich najmocniejszy powróz z konopi ukręci. Umówiono się najprzód, aby każdy powróz miał 8 stóp długości i 3 cale grubości. Proba odbyła się publicznie w obecności przełożonych i licznych widzów. Powróz pierwszego, który najprzód probowano, pękł dopiero po zawieszeniu ciężaru 33,000 funtów, czyli 330 cetnarów, a chociaż to iuż było znakiem nadzwyczajnej mocy, iednakże powróz iego przeciwnika był nierównie mocniejszy, który nie pękł, aż dopiero po zawieszeniu 40,000 funt: ciężaru, a zatem o 7000 funtów był mocniejszy. Trudno prawie uwierzyć, aby powroźowi tak wielką siłę nadać można! — We *Lwowie* *JPanna Zamecha* bardzo podobala się w przedstawieniu roli *Precjozy*, i została przywołaną 4 razy. — W *Nowym Jorku* chowaią umarłych 2 razy. Pierwszym razem spuszczaią się trumny w ziemię pionowo, tak iżby o połowę nad iej powierzchnię wysterczały, nad głową nieboszczyka test w trumnie otwór przykryty szkłem, a mający związek z dzwonkiem, do którego prowadzą sznurki od rąk i nóg pochowanego. Jeśli w przeciągu 8 dni nie oka-

znie się żaden znak życia, wtedy chowają trumnę sposobem zwyczajnym. Ostrożność ta bardzo jest potrzebną, albowiem w *Nowym Jorku* na 1200 pochowanych, było szczęście w letargu. — *Kiedyś!* Roku 1255 domy w *Londynie* były po większej części tylko słomą pokryte, r. 1300 nie znano tam ieszcze kominów, a tem mniej pieców, grzano się przy fajerkach, wino przędawano jako lekarstwo w aptekach, powozów ieszcze nie znano, tylko znakomici jeździli konno mając Damy za sobą. Roku 1340 podatki przynosiły 30,000... wautuchów wełny. Sędziowie i Adwokaci odbierali honoraria... cynamonem i pieprzem. R. 1344 wybito pierwszą monetę w Anglii. Pierwsze szpilki ukazały się r. 1323, dawniej Damy używały sztyftów drewnianych. Pierwsze iedwabne pończochy wdziała Królowa *Elżbieta* r. 1561, a Król Fran: 1617. — *Wiadomo że Gluk* skomponował Oratorjum *Sąd ostateczny* na kilka dni przed śmiercią. Po długiem rozmyślaniu iaki śpiew podłożył pod słowa *Messjasza*, prosił *Saljerego* o radę, gdy iednak i tenże nie mógł iego żądaniom zadosyć uczynić, zawołał *Gluk*: „Ponieważ oba nie wiemy z którego tonu *Zbawiciel* ma śpiewać, przeto sam do niego pójde.” W 8 dni umarł. — *Cóś dla iedzców.* Często zdarza się iż koń przypiera iedzca do najbliższego muru lub płotu, a wielu mniema iakoby zwierzę umyślnie to czyniło dla uszkodzenia iedzca i tem rychlejszego uwolnienia się od niego. Koń tyle rozmyślać wcale nie może. Pochodzi to złąd, iż chce się głowę zwierzęcia od muru odhierować. Bardzo naturalnie, w skutek tego kolano iedzca ciągle musi stykać się z murem, zwłaszcza że konia nie można wtedy popędzać z obawy aby noga nie doznała szwanku. Dla tego cugłami trzeba głowę skierować mu *do muru*, tak iżby nie kolano iedzca, lecz oko konia było mu bliskie, potem ostrogami uderzyć, a pewno zwierzę do muru więcej nie przystąpi.

Z Grefenbergu. — W dniu dziewiątym Czerwca r. b. odbyła się ceremonia inauguracji wielkiej sali w nowo wystawionym domu, a

która zapadła się w roku zeszłym. Pan *Prisnic* kosztem swoim dał świetny bal, na który całe towarzystwo, dla kuracji tamże zebrane, w liczbie 500 osób, znajdowało się; tualety Dam były prześliczne. Uroczystość zaczęła się przez solenną processję z dawnej sali do nowej. Na czele szła służba wodna i stołowa, nieśła ogromny sztandar sporządzony z tyle znanego *Koca* grefenbergskiego prawdziwego godła wodnej kuracji. Na wierzchu tego sztandaru zatknięty był pantofel słoniany, wierny towarzysz wszystkich kąpielników. Potem szła podstawa całej kuracji, kąpiel siedzenia (sitbad), kwiatami uwieńczona przez 2ch postugaczów w tryumfie niesiona; dalej karafka z wodą i szklanka, oraz inne godła wodnej kuracji. Za tem wszystkiem postępował Wynalazca tej kuracji, sławny *Prisnic*, skromnością odziany, iednak nie bez wyrazu wzruszenia, otoczony komitetem z grona gości wybranym. Za nim szedł parami długi szereg gości, po zdrowie z różnych okolic świata tu przybyłych, z wyrazem nadziei i zaufania na twarzy. Każdy Mężczyzna prowadził Damę. Skoro orszak przybył do nowej ogromnej sali, ieden członek z komitetu, miał mowę do *Prisnica*, wieszując mu w imieniu całego towarzystwa. Huczne i ciągłe wiwaty, zakończyły tę mowę, której towarzyszyły nieustanne wystrzały z moździerzy, przez resztę wieczoru trwające. Następnie deklamowane były wiersze na cześć *Prisnica*, przez iednego z gości ułożone. Bal rozpoczął ieden z goszczących *Xiążąt* z Panią *Prisnic* Polonezem; tańce trwały do godz: 3ciej po północy; i *Mazurek* pokazał się między innymi tańcami. Od czasu tej inauguracji, ciągle w tej ogromnej sali iadamy; w tej chwili siedzi nas tam przeszło 300 kilkadziesiąt, oprócz tych co w domu iadają. Wiwaty, spełniane były także wodą; wina ani kropli.

Przybywszy z Państwem moim do Warszawy, chodziłam z ich życzenia do Instytutu Krawieczyzny Damskiej, przez P. Teklę *Hirosz* utrzymywanego, na LEKCJE brania miary rysunków i kroju wszel-

kiego ubioru Damskiego; iako to: Sukien, Szlafroczków, Salop, Mandarynów, Amazonek, Mantilli, Gorsetów i t. p., w którym (nadspodziewanie Państwa moiego) w 4ch dniach tej sztuki zupełnie wyczoną zostalam; z tej przyczyny mam obowiazek Pani Hirosz publicznie podziękowanie moje złożyć. — *Julja Bladowska*, Panna z Dworu JW. Niemcewiczów na Litwie w Gubernji Grodzieskiej, Powiecie Brzeskim, Dobrach Starej Wsi zamieszkajacych.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Preaniszników Jenerał z Bześcią; Sojmanow Jenerał z Kowna; Wołowski Radaea Stanu z Wejmaru; Poniński-Klemens Hra; z Gub: Wołyńskiej; Kamieński Jan Radaea Dworu z Rygi; Wężyk Mich: Dzie: z Bukowie; Wyrzykowski Józ: Dzie: z Golu; Strzebiński Francis: Dzie: z Gub: Grodzien; Swieroczyński Fel: Dzie: z Gub: Grodzien.

DONIESIENIA.

W Urzędzie Muncypalnym M. Warszawy w Wydziale Administracji, odbędzie się Licytacja powtórca dnia 29/30 b. m. na dostawę **MATERJAŁÓW KAMIENNYCH** do utrzymywania dróg bitych; warunki w Gazecie Rządowej są ogłoszone.

Uwiadaniam każdego kogo to interessować może, iż od daty 29/30 Lipca 1839 r. długów na moje imie bez wyraźnego mego upoważnienia zaciąganych opłacać nie będę. — Sztabs Lekarz Kolteński *Hosset*.

Mąż mój Karol Fryderyk **ROZYŃSKI**, będąc w b. Woj: Pol: gdy od r. 1831 żadnej o sobie wiadomości nie dał, wzywam go niniejszem, aby się najpóźniej do d. 1 Paźdz: r. b. zgłosił, lub dał wiadomość gdzie się znajduje; inaczej uważać go będę iako już niezjącego, i postąpię sobie według praw mi służących. — *Zuzanna z Hanelów Rożyńska*, przy alicy Ogrodowej Nro 826.

SZAFY maszyn Jesionowe, które użyte być mogą na Handel Sukna lub inne towary lukiowe, są do zbycia w każdym czasie. — Blizsza wiadomość w Kantorze E. Doeplera, przy alicy Miodowej Nro 492.

1) **BOBRA** Ziemskie w Gubernji Mazowieckiej położone, przeszło 140,000 złp. wartości mające, pod dożywociem będące, do pewnego czasu pod korzystnymi warunkami są do sprzedania. 2) Mniej więcej około złp. 40,000, są każdego czasu do wypożyczenia na dom w Warszawie, aby w miejsce procentu mieć można mieszkanie na 1m piątrze przy alicy pryncypalnej od Ś^o Jana 1840 r. 3) **SUMMA** złp. 6,000 w srebrze, jest do wypożyczenia na lat 2, z procentem rocznie składanym po 5%, a to na 1szą hypotekę po Towarzystwie Kredytowem Ziemskiem Dóbr Ziemskich w Gubernji Mazowieckiej położonych. 4) **DOM** maszyn murywany na Pradze pod Nr 379, Sąd Pokoju i Urząd Konsumpcyjny w sobie mieszczący, ze wszelkimi zabudowaniami, pod korzystnymi warunkami, jest do sprzedania. 5) **SUMMA** złp.

40,000 jest potrzebną do wypożyczenia na lat 3 na 1szą hypotekę Dóbr Ziemskich w Gubernji Mazowieckiej położonych, wartości 235,000 mających; o bliższych warunkach powyższych doniesien, dowiedzieć się można u W. Andrzeja Hrycykiewicza Patrona w Warszawie pod Nr 235 przy alicy Freta i Mostowej zamieszkałego.

STANCJA porządna na 1m piątrze składająca się z Pokoju widnego i 2ch pomniejszych, wraz z Kuchenką, przy jednej z alic srodkowych: Ktoby życzył zaraz nając na b. kwartał do Sgo Michała, albo i na dłużej, może się zgłosić do Cukierni Ferarego przy alicy Długiej, obok domu Nowakowskiego.

Para **SZOROW** Angielskich biało-platerowanych, prawie nowych, oraz 2 **SIATEKI** na konie zupełnie nie używane, są do sprzedania za mierną cenę. Wiadomość u właściciela domu Nr 1347 Lit: G. przy alicy Mazowieckiej.

Na Krakowskiem Przedmieściu pod Nr 369 obok Odwachu, jest od Sgo Michała r. b. do wynajęcia **LOKAL** sam w sobie położony, składający się z 6cin Pokoi, Kuchni, Spizni, Piwnicy i Brwalni, etc. Lokal ten ma widok na Wisłę i wychód do Ogrodu; oraz inne **LOKALE** Kawalerskie. Wiadomość powyższą można u Mnigrabiego.

Wczoraj wieczorem zginął **SZPICEK** biały, ostrzyżony do połowy uszki zółtej; kto go odprowadzi pod Nr 2647 na alicy Mariensstadt, pod Łabędzia, otrzyma nagrody **DUKATA**.

Z Biura Stręczeń

Guwernantek i Guwernerów przy alicy Kapiitulnej pod Nr 526.

Kilku **NAUCZYCIELI** i **UCZNIÓW** z klas wyższych, życzyliby być umieszczeni aby udzielać nauki podczas wakacji, w Warszawie lub na Prowincjach **FRANCUZI** podowici życzą być umieszczeni do konwersacji i udzielania początkowych nauk; także i rowdowite **FRANCUZI**.

Dzisiaj rano ciepła stopni 12. Wczoraj w południe 20. **TEATR WIELKI**. Dzisiaj po *Gywalach*, zamiast *Sylfidy*, dany będzie 17 raz Balet *Rycerz i Wieszcza*. **TEATR ROZMAITOSCI**. Jutro 76 raz *Kto wie Posel Tarachi*. 5 raz *Patkownik z roku 1769*.

Dzisiaj Wielka **MUZYKA** w Ogrodzie Olma (Urnna) za Wolskimi Rogrnikami, będzie miała zaszczyt zabawić Szanowną Publiczność; także dostać można Podwiewcówrki i różnych Napoiów przy rychłej usłudze.

Dzisiaj w Becy widowisko sztucznych Jeźdźców. **PANORAMA** na Kra: Przecieszczą widzieć woźnaw **FIGURY WOSKOWE** na Tłomackim codzień.